

Напомена: Пријевод овог прописа обезбиједила је Републичка изборна комисија, с циљем да се свима који су заинтересовани олакша учешће на изборима за националне савјете националних мањина. Овај пријевод не сматра се званичним правним актом и у случају било каквог неслагања, мјеродаван је једино текст прописа на српском језику.

У П У Т С Т В О

за спровођење електорске скупштине за избор чланова националних савјета националних мањина*

(пречишћен текст)

Члан 1

(1) Овим упутством уређује се начин спровођења електорске скупштине у поступку избора за чланове националних савјета националних мањина.

(2) Електорска скупштина бира чланове националног савјета ако нијесу испуњени услови за непосредне изборе за чланове националног савјета националне мањине и ако, у случају распуштања националног савјета националне мањине, нови избори буду расписани у року од 60 дана од распуштања националног савјета националне мањине.

Члан 2

(1) Изборе на електорској скупштини спроводи одбор од три члана, које именује Републичка изборна комисија из реда познавалаца изборних поступака (у даљем тексту: Одбор).

(2) Републичка изборна комисија (у даљем тексту: Комисија) именује чланове Одбора у року од три дана од када од министарства у чијем дјелокругу су послови људских и мањинских права (у даљем тексту: Министарство) прими обавјештење о томе да је за електорску скупштину потврђен довољан број електора прописан законом.

(3) Чланови Одбора имају право на накнаду за рад у Одбору чији износ утврђује Комисија.

(4) Услове за рад Одбора, укључујући и средства за накнаде из става 3 овог члана и друге трошкове рада Одбора, обезбјеђује Комисија.

Члан 3

(1) Изборни акти електорске скупштине заводе се у дјеловодник Комисије.

(2) Акти одбора овјеравају се печатом Комисије.

Члан 4

(1) Електорска скупштина се одржава ако је Министарство потврдило законом прописан минимални број електора, и то:

1) најмање 20 електора код националних мањина чији број према посљедњем попису становништва износи мање од 10.000 лица;

* „Службени гласник РС“, број 106/22

2) најмање 30 електора код националних мањина чији број према посљедњем попису становништва износи више од 10.000 лица, али мање од 20.000 лица;

3) најмање 45 електора код националних мањина чији број према посљедњем попису становништва износи више од 20.000 лица, али мање од 50.000 лица;

4) најмање 60 код националних мањина чији број према посљедњем попису становништва износи више од 50.000 лица, али мање од 100.000 лица;

5) најмање 100 код националних мањина чији број према посљедњем попису становништва износи више од 100.000 лица.

(2) У случају да не буде потврђен најмањи број електора из става 1 овог члана, Министарство, 25 дана прије дана одржавања електорске скупштине, доноси рјешење о обустављању поступка избора чланова националног савјета, које објављује у „Службеном гласнику Републике Србије“.

Члан 5

Уколико је Министарство потврдило довољан број електора у смислу члана 4 овог упутства, односно ако су испуњени услови за одржавање електорске скупштине, да би се на електорској скупштини одржали избори за чланове националног савјета, потребно је да на електорску скупштину дође најмање половина потврђених електора, а не мање од минималног броја из члана 4 овог упутства.

Члан 6

(1) По отварању електорске скупштине, Одбор констатује и саопштава број присутних електора, на основу списка електора чија је електорска пријава потврђена, који је Министарство доставило Комисији.

(2) Одбор утврђује идентитет електора увидом у његову личну карту.

(3) Осим личном картом, свој идентитет електор може да докаже и важећом путном исправом (пасошем).

(4) Присутним електором сматра се електор који дође на електорску скупштину и своје присуство пријави до времена одређеног за почетак електорске скупштине.

(5) Након констатације броја присутних електора, више није могуће пријављивање присуства електора.

(6) Уколико нису испуњени услови за одржавање електорске скупштине, у смислу потребног броја присутних електора, Одбор закључује електорску скупштину и одмах потом доноси рјешење о обустављању поступка избора националног савјета.

(7) У случају да је присутан довољан број електора, Одбор констатује да су испуњени услови да се приступи избору чланова националног савјета и саопштава број чланова националног савјета који се бира и најмањи број електора који могу да предложе листу кандидата. Након тога, Одбор позива електоре да поднесу листе кандидата за чланове националног савјета и одређује паузу за предлагање листа кандидата.

(8) Пауза за предлагање листа кандидата не може да траје дуже од четири сата.

Члан 7

(1) Листу кандидата за чланове националног савјета националне мањине (у даљем тексту: Листа кандидата) може да предложи најмање једна четвртина присутних електора.

(2) Листа кандидата се подноси на обрасцу који прописује Комисија, а подаци се уписују на српском језику, према српском правопису. Име и презиме кандидата могу да буду наведени и према правопису и писму националне мањине.

(3) На листи кандидата мора да се налази најмање једна трећина кандидата од броја чланова националног савјета који се бира, а највише онолико кандидата колико се чланова националног савјета бира.

(4) На листи кандидата мора да буде одређен електор који је носилац листе кандидата.

(5) Носилац листе кандидата сматра се заступником предлагача листе кандидата.

(6) На листи кандидата међу свака три кандидата по редосљеду на листи (прва три мјеста, друга три мјеста и тако до краја листе) мора бити најмање по један кандидат – припадник оног пола који је мање заступљен на листи.

(7) Електор може да учествује у предлагању само једне листе кандидата.

(8) Уколико се исти електор налази међу предлагачима више листа кандидата, сматраће се да је учествовао у предлагању оне листе кандидата која је раније поднијета.

Члан 8

(1) Кандидат за члана националног савјета на листи кандидата може да буде електор или бирач уписан у посебан бирачки списак националне мањине чији се национални савјет бира.

(2) Уколико се на листи кандидата налази бирач или електор који се не сматра присутним у смислу члана 6 став 5 овог упутства, уз листу кандидата прилаже се овјерена изјава бирача, односно електора о прихватању кандидатуре за члана националног савјета, на обрасцу који прописује Комисија. Овом изјавом бирач, односно електор прихвата да га одређени електор уврсти у Листу кандидата у чијем предлагању учествује тај електор.

(3) Електори који се сматрају присутним у смислу члана 6 став 5 овог упутства не достављају изјаву о прихватању кандидатуре, већ се њихов потпис међу предлагачима листе кандидата сматра за прихватање кандидатуре.

(4) Уколико се на листи кандидата налази електор који се сматра присутним, а није потписан као један од предлагача листе кандидата, сматраће се да листа кандидата садржи недостатак који је сметња за њено проглашење.

Члан 9

(1) Након истека паузе одређене за предлагање листа кандидата, Одбор констатује број поднијетих листа кандидата и том приликом саопштава имена кандидата по листама кандидата, као и имена електора који су подржали сваку од листа кандидата. Одбор потом позива присутне електоре да доставе евентуалне примједбе на поднијете листе кандидата.

(2) Уколико није поднијета ниједна листа кандидата, Одбор закључује електорску скупштину и одмах потом доноси рјешење о обустављању поступка избора националног савјета.

(3) Уколико је поднијета најмање једна листа кандидата, Одбор одређује паузу ради провјере испуњености услова да поднијете листе кандидата буду проглашене.

(4) У поступку провјере из става 3 овог члана, Одбору пружа помоћ представник министарства надлежног за вођење посебног бирачког списка националне мањине, ради провјере да ли су кандидати за чланове националног савјета уписани у посебан бирачки списак националне мањине чији се национални савјет бира.

Члан 10

(1) Након провјере поднијетих листа кандидата, Одбор саопштава која листа кандидата испуњава, односно не испуњава услове за проглашење.

(2) Након саопштавања из става 1 овог члана, више није могуће повлачење кандидатуре, односно потписа подршке листи кандидата.

Члан 11

(1) У случају да нека листа кандидата садржи недостатак за проглашење (листу кандидата није предложио довољан број електора, листа кандидата не испуњава услове у погледу броја кандидата и/или заступљености мање заступљеног пола на листи кандидата, није достављена овјерена изјава бирача, односно електора да прихвата кандидатуру, или достављена изјава није уредно попуњена и/или овјерена, или предложени кандидат није уписан у посебан бирачки списак националне мањине чији се национални савјет бира, или се на листи кандидата налази електор који се сматра присутним а није међу предлагачима листе кандидата), Одбор закључком налаже носиоцу листе кандидата да у року од сат времена отклони констатоване недостатке.

(2) Недостаци изборне листе се отклањају кроз допуну списка електора који предлажу листу кандидата, кроз допуну листе кандидата до потребног броја кандидата, кроз промјену редосљеда кандидата на листи кандидата, или кроз повлачење кандидата с листе кандидата.

(3) Након истека рока за отклањање недостатка, Одбор констатује да ли је носилац листе кандидата поступио по закључку за отклањање недостатка и доноси рјешење о проглашењу листе кандидата или рјешење о њеном одбијању.

Члан 12

(1) Одбор проглашава листе кандидата које испуњавају услове за проглашење, према редосљеду њиховог подношења и о томе доноси рјешење којим утврђује редни број сваке од листа кандидата.

(2) Приликом проглашења листе кандидата, Одбор саопштава имена кандидата на листи кандидата.

(3) Након проглашења листе кандидата, више није могуће њено повлачење.

Члан 13

Ако број кандидата на проглашеним листама кандидата буде мањи од броја чланова националног савјета који се бира, Одбор закључује електорску скупштину и одмах потом доноси рјешење о обустављању поступка избора националног савјета.

Члан 14

Уколико ниједна листа кандидата не буде проглашена, Одбор закључује електорску скупштину и одмах потом доноси рјешење о обустављању поступка избора националног савјета.

Члан 15

По окончању поступка проглашавања листа кандидата, право да се обратe електорској скупштини, излагањем у трајању до десет минута, имају сви носиоци листа кандидата, или лица која они овласте, према редосљеду проглашавања листа кандидата.

Члан 16

(1) Након обраћања носилаца листа кандидата, приступа се гласању за избор чланова националног савјета.

(2) Право гласа имају електори који се сматрају присутним у смислу члана 6 став 5 овог упутства.

(3) Одбор прозивком позива електоре да преузму гласачки листић.

(4) Прије преузимања гласачког листића, електор се потписује у одговарајућу рубрику евиденције о присутним електорима, као доказ да је примио гласачки листић.

(5) Електорска скупштина бира чланове националног савјета примјеном пропорционалног система, гласањем за листе кандидата.

(6) Гласање траје док не гласају сви присутни електори с правом гласа, а најдуже 120 минута.

(7) Гласање се обавља тајно, на гласачким листићима припремљеним према обрасцу који прописује Комисија.

(8) Број гласачких листића који се штампају једнак је броју потврђених електора.

(9) Одлуке којима утврђује број односно боју гласачких листића који се штампају Комисија објављује у „Службеном гласнику Републике Србије“.

(10) Гласачке листиће овјерава Комисија.

(11) За гласање се користе гласачка кутија и паравани за обезбјеђивање тајности гласања израђени према Упутству о јединственим стандардима за изборни материјал („Службени гласник РС“, број 19/22).

(12) Глас се само за једну листу кандидата, уписивањем имена носиоца, односно броја листе кандидата у гласачки листић.

(13) Гласачки листић из којег се не може са сигурношћу утврдити за кога је гласано сматраће се неважећим.

Члан 17

(1) Одмах по окончању гласања, Одбор приступа утврђивању резултата гласања.

(2) Право да присуствују утврђивању резултата гласања имају сви присутни електори у смислу члана 6 став 5 овог упутства.

Члан 18

(1) Утврђивање резултата избора обухвата утврђивање: броја електора који присуствују електорској скупштини, према евиденцији о присуству, броја електора који су преузели гласачки листић, броја гласачких листића који се налазе у гласачкој кутији, броја неважећих гласачких листића, броја важећих гласачких листића, броја гласова који су припали свакој листи кандидата и броја мандата који припада свакој листи кандидата.

(2) Статистичку обраду резултата гласања обавља представник Републичког завода за статистику.

Члан 19

(1) Одбор расподјељује мандате чланова националног савјета примјеном система највећег количника (Д`Онтов систем).

(2) Мандати се расподјељују тако што се укупан број гласова који је добила свака листа кандидата, дијели бројевима од један до закључно с бројем чланова националног савјета који се бира.

(3) Добијени количници разврставају се по величини, а у обзир се узима онолико највећих количника, колико чланова националног савјета се бира.

(4) Ако двије или више листа кандидата добију исте количнике на основу којих се додјељује један мандат, а нема више нерасподијељених мандата, мандат ће се додијелити листи кандидата која је добила већи број гласова.

(5) Када листи кандидата припадне више мандата него што је на њој кандидата за чланове националног савјета, мандат се додјељује листи кандидата која има сљедећи највећи количник.

Члан 20

(1) Одмах по утврђивању резултата гласања, Одбор сачињава записник о раду на електорској скупштини, на обрасцу који прописује Комисија.

(2) У записник о раду на електорској скупштини уносе се примједбе носилаца листа кандидата и електора који нијесу учествовали у предлагању листа кандидата.

(3) Записник о раду на електорској скупштини потписују сви чланови Одбора и сви носиоци листа кандидата.

(4) Уколико неко од носилаца листа кандидата није хтио да потпише записник о раду на електорској скупштини, то се констатује у записнику.

(5) Право на копију записника о раду на електорској скупштини, овјерену печатом Комисије, имају сви носиоци листа кандидата.

Члан 21

Уручењем копија записника о раду на електорској скупштини окончава се електорска скупштина.

Члан 22

(1) По окончању електорске скупштине, Одбор доноси рјешење о резултатима гласања, које садржи податке из члана 18 овог упутства.

(2) Рјешење о резултатима гласања објављује се у „Службеном гласнику Републике Србије“.

Члан 23

(1) Мандати који припадају листи кандидата додјељују се кандидатима према њиховом редосљеду на листи кандидата, почев од првог кандидата.

(2) Мандате члана националног савјета рјешењем додјељује Одбор у року од три дана од утврђивања коначних резултата избора.

(3) Рјешење о додјели мандата чланова националног савјета Одбор доставља Министарству и објављује га у „Службеном гласнику Републике Србије“.

(4) Кандидатима којима су додијељени мандати члана националног савјета Одбор издаје увјерење о избору за члана националног савјета.

Члан 24

(1) Против сваког рјешења Одбора електор може да изјави жалбу Комисији у року од три сата од доношења рјешења.

(2) Комисија одлучује о жалби у року од 12 сати од пријема жалбе.

(3) Против рјешења Комисије може да се поднесе тужба Управном суду у року од три сата од пријема рјешења, а Управни суд одлучује о тужби у року од 12 сати.

Члан 25

(1) На пријављивање домаћих и страних посматрача рада на електорској скупштини сходно се примјењују одредбе закона којима се уређује избор народних посланика о посматрању рада органа за спровођење избора.

(2) Комисија посебним актом прописује обрасце за подношење пријава за посматрање рада на електорској скупштини.

(3) Ако се избори путем електорске скупштине одржавају истовремено са непосредним изборима за чланове националних савјета националних мањина, за пријављивање домаћих и страних посматрача рада на електорској скупштини користе се обрасци прописани у складу са упутством за спровођење непосредних избора за чланове националних савјета националних мањина.

(4) У случају из става 3 овог члана, представници посматрача којима је Комисија одобрила праћење рада Комисије на спровођењу непосредних избора за чланове националних савјета националних мањина, имају право да прате рад на електорској скупштини без посебне пријаве Комисији, уз обавезу ношења одговарајуће акредитације.

Члан 26

(1) Комисија посебном одлуком прописује обрасце за вршење изборних радњи утврђених законом и овим упутством.

(2) Текст образаца за подношење листе кандидата, текст гласачког листића, текст обрасца записника о раду на електорској скупштини и текст увјерења о избору за члана националног савјета националне мањине штампају се на српском језику, ћирилицом.

(3) Ако се на електорској скупштини врши избор чланова националног савјета националне мањине чији су језик и писмо у службеној употреби у најмање једној јединици локалне самоуправе, текстови материјала из става 2 овог члана, изузев записника о раду на електорској скупштини, штампају се двојезично, односно и на језику и писму националне мањине, и то тако што се текст на језику и писму националне мањине штампа испод текста на српском језику и ћирилици, у истом облику и с истом величином слова.

Члан 27

Ово упутство ступа на снагу даном објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије“.